

Elit hakemler, yaz okulu, etik komite

Elite reviewers, summer school, and ethic committee

Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin bu sayısında da emeği geçen, yollanan yazıları fedakârca ve üstün bilimsel nitelikli raporları ile değerlendiren hakemlerimiz, özellikle orijinal araştırmaların seçilmesi ya da reddedilmesinde, kesin karar mercii olmaya devam ediyorlar. Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin düzeyi, bu şekilde sevabı ve günahı ile ağırlıklı olarak onların elinde. Ne var ki, Cuma günü rapor yazanların daha olumlu bakışı ile pazartesi günü rapor yazanların daha olumsuz bakışlarının olabileceği konusunda titiz olmadığımı itiraf edeyim. Daha doğrusu, hakemler de çevremizdeki dostlarımız gibi çok titiz-çok hoşgörülü ya da zor beğenen-her şeyden mutlu olan akademisyenlerden oluşmakta. Benim çok beğenip, kalben kutladığım ve kurumunun düzeyini bildiğim arkadaşlarımın araştırmalarını, Pubmed'de yazıları olan otör hakemlere yolladığımda, hiç ummadığım, ağır eleştiri ve "ret" kararları alabiliyorum. Bunun aksi de oluyor: Beni üzecek derecede, özensiz hazırlanmış bazı araştırmalar için de, seçtiğim hakemler "tebrikle" başlayabiliyorlar. Sonuçta fatura önce bana, sonra da Editörümüz Prof. Dr. Kudaiberdieva'ya çıkarılıyor.

Hakem seçiminde yazı Türkçe ise doğal olarak, yur tiçinde ya da yurt dışındaki, konu ile ilgili Türk otörlerden seçim yapmak zorundayım. İngilizce gelen araştırmalar için ise yerli-yabancı oranı 3/2; bunun nedeni de, yabancıların yarısının cevap bile vermemesi, verenlerin yarısının da "yapamayacağım" demesidir. Bizimkilerin yarısı baştan kabul veriyor ama yolladıkları bazı raporları da işleme koyamıyorum. Ben bütün bunlarla uğraşırken, hakemlere kızan, alınan mı istersiniz, bana ya da hakeme yüklenen mi istersiniz, ya da iyice kızıp "çektim" diyen mi? Hâlbuki "çift kör" çalıştığımız halde dargınlık çıkmaması için, "kaba, hakaret taşıyan, kinayeli, küçümseyen" kelimeleri hem rapordan, hem de rapor cevabından çıkararak yolluyoruz. Editörlüğü, gerçekten yapıyorsanız "zor zanaat"tır.

Yukarıdaki tüm işlemlerde kahr ve emekten sonra "yazımı çekiyorum" olayı ise etik değildir ve özellikle yayıncı (halen benim yet-

kimde) tarafından tedbir alınır ve girişimde bulunulur. Yayını, keyfi kaçınca çekmek "çocuk oyuncağı" değildir, ETİK İHLALİDİR.

Sonuç olarak, bu sayının kapağında gördüğünüz, 5 puan üzerinden 4-5 puan alan elit hakemler haklarını helal etsinler.

Anadolu Kardiyoloji Dergisi ile birlikte, Journal of Electrocardiology, Croatian Medical Journal'ın katkıları ile Szczepanow, Polonya'da 29 Haziran-3 Temmuz tarihinde düzenlenen 4. "Scientific Summer School" çok başarılı bir şekilde sonuçlandı. Bu yaz okulunun temel düzenleyicilerinden olan Prof. Dr. Bachorova'nın yolladığı sonuç raporunu "Çeşitli" bölümünde bulabilirsiniz. Önümüzdeki yıl Türkiye'de düzenlemeyi düşündüğümüz "Scientific Summer School 2010" için, bu günlerde TÜBİTAK ile masaya oturacağım.

Önceki bir editöryel yazımda, 2010 yılından itibaren Anadolu Kardiyoloji Dergisi'ne yollanan orijinal araştırmalarda, etik kurul kararının belgelenmesini isteyeceğimizi bildirmiştik. Sağlık Bakanlığının yeni yayınladığı Klinik Araştırmalar Yönetmeliği kapsamında, oluşturulan yeni etik kurullar, işi çok daha sıkı tutacağa benzemekte. Hasbelkader, bağımsız klinisyen olarak, bakanlığın atadığı Eskişehir etik komite üyeliği görevim dolayısı ile bu işin önceliklere göre, Avrupa standartlarına çok yaklaştığını zannediyorum.

Geçen günlerde "benim miksomamı reddettiniz ama şunun miksomasını bastınız", şeklinde, çok haklı bir tarizde bulunuldu. Hâlbuki bastığımız yazı, tam 1.5 yıldır bekliyordu. Artık böyle uzun süreli beklemeye, benim bile tahammülüm yok. Çok sevdiğim başka bir dostum ise fena iğneledi: Bir yazarın iki yazısını arka arkaya basmışız, -Hocam bari onun fotoğrafını da basın artık- değerlendirmesini aldım. Konuyu, ben geç anlamıştım. Ya siz?

Bilgin Timuralp
Baş Editör
Eskişehir, Türkiye